

Udskriftsdato: lørdag den 13. juni 2026

KEN nr 9731 af 12/08/2019 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2018-80-0232

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2018-80-0232

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2018-80-0232

B. T. får ikke kritik for sin handlemåde forud for interviewartikel

B. T. bragte i december 2018 en artikel, der indeholdt et interview med en person, som er chef i en offentlig myndighed. Personen klagede til Pressenævnet over artiklen. Interviewet, som blev bragt i artiklen, var sket telefonisk, og personen klagede blandt andet over, at han ikke var blevet oplyst om, at B. T. ville bringe ethvert ord fra telefonsamtalen som citat. Inden offentliggørelsen fik personen sine citater til gennemsyn, og personen klagede i den forbindelse over, at B. T. havde afvist hans anmodning om at udelade visse spørgsmål og svar i artiklen. Pressenævnet udtalte ikke kritik af B. T., idet nævnet blandt andet fandt, at det ligger inden for redaktørens redigeringsret at afgøre, hvilket format en artikel skal skrives i, og i hvilken udstrækning et interview skal gengives i artikel.

[Klager] har klaget til Pressenævnet over artiklen *"Konfrontation med Udlændingenævnet: "Det er måske bare mig, der er dum? ""*, bragt den 10. december 2018 på bt.dk, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over B. T.s handlemåde forud for artiklens offentliggørelse samt over artiklens overskrift.

1 Sagsfremstilling

B. T. bragte den 10. december 2018 artiklen *"Konfrontation med Udlændingenævnet: "Det er måske bare mig, der er dum? ""* i B. T.s netavis bt.dk med følgende underrubrik:

"I [Person A]s sag har Udlændingenævnet 'lagt vægt på' skolegang og danskkundskaber. I [Person B]s sag kan det 'ikke føre til ændret udfald'."

Af artiklen fremgår herefter:

"Det indgår i vurderingen, men det tillægges hverken positiv eller negativ vægt," siger [Klager] generelt om vægtningen af skole og danskkundskaber i integrationsvurderinger.

Svaret fra sekretariatschefen i Udlændingenævnet kommer i forbindelse med, at B. T. har sammenlignet [Person B] og [Person A]s sager [De understregte ord udgør et link til artiklen *"[Person A] fik lov at blive – [Person B] skulle ud: 'Jeg kan ikke se, der er nogen forskel'"*, som blev bragt på bt.dk den 10. december 2018, *Pressenævnet*].

Men det svar forstår [Person A]s advokat, [Advokaten], ikke. At sige, at noget indgår i vurderingen, men ikke tillægges hverken positiv eller negativ vægt, mener han, er det samme som at sige, at det ikke indgår i vurderingen.

»Helt generelt har jeg svært ved at se, hvordan noget kan indgå i en (juridisk) vurdering uden at trække i hverken den ene eller anden retning. At sige det i forhold til en forvaltningsretlig afgørelse som denne,

der i sidste ende hviler på et konkret skøn på baggrund af sagens samlede omstændigheder, giver for mig ingen mening,« siger han og fortsætter:

»Når du læser afgørelsen i [Person A]s sag, er det jo åbenlyst, at skolegang og danskkundskaber, som beskrevet igennem to skoleudtalelser, har været udslagsgivende for afgørelsen.«

B. T. har forsøgt at blive klogere på, hvorvidt skolegang og danskkundskaber skal vægtes i integrationsvurderingen af børn.

Udlændingenævnet udtaler sig ikke i forhold til konkrete sager. I det følgende interview udtaler sekretariatschef i Udlændingenævnet [Klager] sig derfor udelukkende på et generelt plan.

Bør skoleophold og danskkundskaber vægtes, når barnet på afgørelsens tidspunkt har gået i skole i Danmark i over et år? [Journalistens spørgsmål er på bt.dk tillige markeret med fed skrift, *Pressenævnet*]

»Integrationsvurderinger beror på en skønsmæssig konkret vurdering, hvor man inddrager alle modtagne oplysninger. Det gælder ikke kun skolegang. Det gælder f.eks. også barnets hidtidige ophold i hjemlandet, barnets ophold her i Danmark og forældrenes ophold i hjemlandet og i Danmark. Så det er en konkret skønsmæssig vurdering af alle elementer. Man kan ikke trække nogle elementer ud og sammenligne og sige, at fordi der er lagt meget vægt på det ene i den ene sag, og der ikke er det i den anden sag, så er der noget galt med afgørelserne.«

Men bør I ikke bl.a. kigge på skoleophold og danskkundskaber i jeres vurderinger?

»Det er en skønsmæssig, konkret vurdering af alle elementer, så man kan ikke trække nogle enkelte elementer ud og sige, at det skal indgå med en speciel vægtning. Det er en samlet vurdering af alle de oplysninger, der er fremlagt i sagen.«

Og hvis det (skoleophold og danskkundskaber, red.) er en oplysning i sagen, skal det indgå i vurderingen?

»Ja, hvis det er oplyst på tidspunktet for klagesagens behandling.«

*Tidligere har du i et direkte citat sagt til B. T. [De understregte ord udgør et link til artiklen "Forstå loven: Her er reglerne, der har sendt [Person B] ud af Danmark", som blev bragt på bt.dk den 9. oktober 2018, *Pressenævnet*]: 'Hvis man er så heldig, at man eksempelvis får et visum først og kommer på besøg her i landet og søger om opholdstilladelse, mens man er her, tæller det, man opnår, mens man er her uden opholdstilladelse, hverken positivt eller negativt med. ' Skal skoleophold og danskkundskaber tælle med?*

»Udgangspunktet er, at man skal ansøge om opholdstilladelse fra hjemlandet. Man skal ikke søge her fra Danmark. Når man søger fra Danmark, og man er her i landet på visum, så tæller det ikke særlig positivt eller særlig negativt, at man opholder sig i Danmark i en periode og opnår nogle danskkundskaber og går i skole, for så vil man jo, fordi man er her i Danmark, få en fordel i forhold til dem, der følger reglerne og søger fra hjemlandet.«

Det undrer mig, for når jeg læser bemærkningerne til loven, så fremgår det netop, at hvis man har gået i skole i over et år, altså haft ophold i Danmark og gået i skole over et år - og det kan man jo sagtens gøre, hvis man først har været her på visum og siden processuelt ophold i forbindelse med at sagen kører - så skal det tillægges en betydning?

»Det indgår i vurderingen, men det tillægges hverken positiv eller negativ vægt. Det er et spørgsmål om juridisk vurdering.«

Det skal jeg lige forstå. Det tillægges en vægt, men det indgår hverken positivt eller negativt?

»Præcis.«

Det er måske bare mig, der er dum? Jeg forstår simpelthen ikke det, du siger.

»Jeg kan ikke forklare det bedre. Det er sådan, det er. Det er en juridisk vurdering. Det er ikke et spørgsmål om, at du er dum. Det er bare sådan, det er.«

Det tillægges en vægt, men hverken positivt eller negativt - altså ingen vægt?

»Det tror jeg ikke, vi kommer nærmere. Nu stiller du spørgsmål om ting, man ikke kan svare på.«

I artiklen er følgende indsat som en faktaboks, der kan foldes ud:

”Faktaboks – Om interviewet

Udlændingenævnet har i forbindelse med tilblivelsen af artiklen bedt om at få fjernet de sidste tre spørgsmål i interviewet, fordi der er tale om et uddrag af en samtale, som ikke ‘egner sig til gengivelse i en artikel’, da læseren ikke bliver klogere - alternativt ønsker sekretariatschefen slet ikke at bidrage til artiklen.

Udlændingenævnet mener, der er tale om en diskussion af en juridisk spidsfindighed, som ikke kan forklares mere præcist end gjort.

Udlændingenævnet mener ikke, at det er foreneligt med Nævnets imødekommelse af B. T.s ønske om at få en generel udtalelse om et bestemt juridisk emne.

Forud for interviewet er der indgået en aftale om, at Udlændingenævnet ikke vil forholde sig til konkrete sager og kun udtaler sig på et generelt plan. Det accepterede B. T. Efter interviewet har B. T. sendt citaterne forbi til tjek for faktuelle fejl, hvorefter Udlændingenævnet anmoder om, at de tre opfølgende spørgsmål bliver fjernet.

B. T. vælger - på trods af Udlændingenævnets anmodning - at bringe interviewet i fuld længde, da det vurderes journalistisk relevant at kunne stille uddybende spørgsmål for at opnå en forståelse af, hvordan loven forvaltes. ”

[Klager]s klage er modtaget i Pressenævnet den 11. december 2018.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

[Klager] har anført, at B. T. ikke har fulgt de vejledende regler for god presseskik i forløbet op til den påklagede artikels tilblivelse.

[Klager] har særligt henvist til punkt A. 5, hvoraf det fremgår, at det skal gøres klart, hvad der er kommentarer, og hvad der er faktiske oplysninger, og punkt B. 7 vedrørende anvendelse af skjulte optagelser. Klagen er dog ikke begrænset til disse punkter i de presseetiske regler.

Forløbet op til artiklens udgivelse blev indledt ved, at B. T.s journalist den 7. december 2018 telefonisk henvendte sig til [Klager] i hans egenskab af sekretariatschef for Udlændingenævnets sekretariat. Baggrunden for henvendelsen var, at B. T. på daværende tidspunkt bragte en artikelserie om visse udenlandske børn, der har fået afslag på opholdstilladelse i Danmark, fordi de af udlændingemyndighederne (herunder Udlændingenævnet) ikke blev vurderet at være tilstrækkeligt integrationsegnete i Danmark. Det blev ved telefonsamtalens begyndelse aftalt med journalisten, at [Klager] ikke kunne udtale sig i konkrete sager, men at han gerne ville udtale sig generelt om en specifik juridisk problemstilling (integrationsvurdering af børn). Det blev endvidere aftalt, at [Klager] ville få de relevante citater til gennemsyn.

[Klager] blev meget overrasket, da han modtog journalistens udkast til den tekst, han skulle citeres for, idet han konstaterede, at journalisten havde foretaget en fuldstændig udskrift af hele telefonsamtalen, og at journalisten agtede at lade samtlige ordvekslinger under samtalen indgå i artiklen som citater.

I forbindelse med gennemsyn af journalistens tekst foretog [Klager] visse rettelser, ligesom han anmodede om, at enkelte dele af samtalen, der fremstod som fyld og brobygning til næste generelle udtalelse, ikke skulle indgå i artiklen, da [Klager] ikke fandt det relevant i sammenhæng med den generelle juridiske problemstilling, som han ved telefonsamtalens begyndelse havde indvilliget at udtale sig om. I den forbindelse gjorde [Klager] journalisten opmærksom på, at han ikke forud for eller i løbet af telefonsamtalen (eller i øvrigt efterfølgende på skrift) var blevet oplyst, at telefonsamtalen var blevet optaget, ligesom han heller ikke – hverken forud for telefonsamtalen eller i løbet af denne – var gjort opmærksom på, at B. T. agtede at gengive samtlige ord under telefonsamtalen som citater i artiklen. Derfor anmodede [Klager] om, at dele af samtalen ikke blev gengivet som citat i den påtænkte artikel, ligesom han – hvis den første anmodning ikke kunne imødekommes – anmodede om, at B. T. i stedet citerede ham for, at Udlændingenævnet ikke havde bemærkninger til de spørgsmål, som B. T. ønskede at stille.

B. T. imødekom ikke [Klager]s anmodning, og den offentliggjorte artikel indeholder derfor følgende spørgsmål og svar, som han havde anmodet om ikke skulle indgå i artiklen:

”Det skal jeg lige forstå. Det tillægges en vægt, men det indgår hverken positivt eller negativt?”

»Præcis.«

Det er måske bare mig, der er dum? Jeg forstår simpelthen ikke det, du siger.

»Jeg kan ikke forklare det bedre. Det er sådan, det er. Det er en juridisk vurdering. Det er ikke et spørgsmål om, at du er dum. Det er bare sådan, det er.«

Det tillægges en vægt, men hverken positivt eller negativt - altså ingen vægt?

»Det tror jeg ikke, vi kommer nærmere. Nu stiller du spørgsmål om ting, man ikke kan svare på.«

Desuden har B. T. valgt at ”sensationalisere” telefonsamtalen ved som overskrift til artiklen at anføre: *”Konfrontation med Udlændingenævnet – ’Det er måske bare mig, der er dum?’ ”*. B. T.s vinkel undrer [Klager], da der efter hans opfattelse ikke var tale om en ”konfrontation” under telefonsamtalen, der i øvrigt blev gennemført i en rolig og ikke konfrontatorisk tone. [Klager] har endvidere bemærket, at overskriften er drejet, så det fejlagtigt kan opfattes, som om det er ham, der har udtalt, at ”det er måske bare mig der er dum”, når denne udtalelse rent faktisk var journalistens og indgik i et af hendes spørgsmål til ham.

På den baggrund er det [Klager]s opfattelse, at B. T. har tilsidesat de vejledende regler for god presseskik som minimum ved: 1) ikke forud for telefonsamtalens begyndelse eller i løbet af samtalen at have orienteret ham om, at samtalen blev optaget i sin helhed, 2) ikke at have oplyst [Klager] ved telefonsamtalens begyndelse eller i løbet af samtalen om, at B. T. agtede at bringe ethvert ord, der blev sagt under samtalen, som citat, 3) ikke at have imødekommet [Klager]s udtrykkelige anmodning om, at dele af telefonsamtalen ikke skulle gengives som citat, eller [Klager]s alternative anmodning om i stedet at citere ham for, at Udlændingenævnet ikke havde ønsket at besvare de af B. T. stillede spørgsmål, samt 4) at have vinklet overskriften i den offentliggjorte artikel på en måde, der kan læses, som om [Klager] har udtalt ”det er måske bare mig, der er dum”, hvilket imidlertid var journalistens – og ikke [Klager]s – udtalelse.

2.2 B. T.s synspunkter

B. T. har afvist at have handlet i strid med god presseskik i forbindelse med artiklen.

Op til interviewet blev der lavet en mundtlig aftale med [Klager] om, at journalisten kunne foretage et interview med den præmis, at [Klager] ikke udtalte sig om konkrete sager, men generelt. Det var således fra starten klart, at der blev talt til citat.

Dermed havde B. T. også mulighed for at citere [Klager] for, hvad han havde sagt. At der blev lavet en aftale om citattjek gav ikke [Klager] ret til at bestemme, hvordan han skulle citeres i avisen. Citattjek er blot en service, der ydes i tilfælde af, at der er faktuelle ting, som ikke er gengivet korrekt.

Muligheden for at rette i citater eller trække citater tilbage gives kun til kilder, som er omfattet af punkt B. 5 i de presseetiske regler, som lyder således: *”Der bør udvises særligt hensyn over for børn og andre personer, som ikke kan ventes at være klar over virkningerne af deres udtalelser eller anden medvirken.”*

Som sekretariatschef i Udlændingenævnet besidder [Klager] en betroet og høj stilling i den statslige administration, hvorfor B. T. ikke vurderer, at der skal tages særlige hensyn til ham. B. T. har i den forbindelse henledt opmærksomheden på, at pressehenvendelser ifølge Udlændingenævnets hjemmeside netop skal rettes til [Klager]. Altså er han ej heller en tilfældig embedsmand, som er uvidende om, hvordan kontakt med pressen håndteres. [Klager] kender konsekvenserne af at medvirke i et interview, hvorfor det kan undre, at han sætter spørgsmålstejn ved de grundlæggende spilleregler mellem en fri presse og offentlige myndigheder.

Ydermere havde B. T. på tidspunktet for artiklens offentliggørelse gennem længere tid skrevet om udenlandske børn, der får afslag på ophold i Danmark. Serien var kritisk over for myndighedernes vurderinger blandt andet i den såkaldte [Person B]-sag, og derfor burde det heller ikke være en overraskelse for [Klager], at B. T. også stillede kritiske spørgsmål, og at svarene ikke bare kunne trækkes tilbage. Det sker i øvrigt kun i tilfælde, hvor den interviewede kan påvise, at noget er blevet misforstået, eller hvis vedkommende har sagt noget faktisk forkert.

Desuden er det efter B. T.s opfattelse også et medies ret og pligt – hvis der ikke bliver svaret fyldestgørende på et spørgsmål, eller hvis et svar er svært at forstå – at stille opfølgende spørgsmål, så læseren kan blive klogere på, hvordan eksempelvis loven forvaltes. Det var det, journalisten gjorde i sagen her, og det er der intet ekstraordinært i.

Det undrer også B. T., at [Klager] i sin klage til Pressenævnet har henvist til punkt A. 5 og punkt B. 7 i de presseetiske regler.

Henvisningen til punkt A. 5 giver ikke mening. Som det fremgår af den påklagede artikel, så er der primært tale om en spørgsmål-svar-artikel, hvor spørgsmålene stillet af journalisten er skrevet med fed, mens svarene fra [Klager] står i citationstegn. Det fremgår tydeligt, hvad der er spørgsmål fra journalisten, og hvad der er svar fra [Klager]. Spørgsmål-svar formatet er et almindeligt journalistisk format, og intet sted i artiklen er der tvivl om afsenderen på citaterne, ligesom der laves helt almindelige referencer til sagen, så læseren forstår konteksten.

For så vidt angår henvisningen til punkt B. 7, er der i den konkrete sag absolut ikke tale om skjulte optagelser, men et almindeligt interview, som er blevet optaget, fordi journalisten har ønsket at sikre sig, at [Klager] blev citeret korrekt.

Sekretariatschefen har været fuldt ud vidende om interviewsituationen, og det er helt normalt, at journalister optager samtaler for at kunne gengive citaterne korrekt. Over for en professionel kilde som [Klager] påhviler det ikke journalisten aktivt at fortælle, at samtalen optages al den stund, at optagelserne udelukkende skal bruges til at sikre korrekt gengivelse af det sagte.

Det er B. T.s opfattelse, at punkt B. 7 henviser til sager, hvor journalisten eksempelvis uden samtykke agerer ”muldvarp” i en sag, som ikke har væsentlig offentlig interesse. Punktet kan ikke bruges i en sag om et helt almindeligt planlagt interview med en professionel kilde, hvor der ovenikøbet var en klar ramme for emnet.

For så vidt angår artiklens overskrift, ”*Konfrontation med Udlændingenævnet: Det er måske bare mig, der er dum*”, er det korrekt, at den sidste halvdel af overskriften er journalistens udsagn. Det er netop derfor, at der står ”*Konfrontation med Udlændingenævnet*” og ikke eksempelvis ”*Chef i Udlændingenævnet*”. B. T. hævder på intet tidspunkt, at det er et citat fra [Klager]. Citatet er taget fra artiklen, og det fremgår ikke af rubrikken, hvem der er afsender til citatet.

Rubrikken skal som altid pirre læsernes nysgerrighed. Det kan man mene om, hvad man vil, men det ændrer ikke ved, at B. T. som ethvert andet medie har en redaktionel frihed til at lave overskrifter, som teaser for indholdet, så længe det ikke er decideret misvisende, hvilket det ikke er i dette tilfælde. Ligeså må B. T. også sætte en redaktionel ramme om indholdet, som i dette tilfælde er ”konfrontation”. Det hverken kan eller skal kilder blande sig i.

Opsummerende har B. T. således afvist at have handlet i strid med god presseskik. Artiklen er hverken ærekrænkende eller agtelsesforringende, ligesom [Klager] ikke kan dokumentere konkrete fejl i artiklen. [Klager] er citeret korrekt, og han har hverken krav på eller ret til at redigere i, hvad B. T. bringer.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Hans Peter Blicher, Ulrik Holmstrup og Marlene Borst Hansen.

God presseskik

Mediets handlemåde mv.

[Klager] har klaget over, at han ikke af B. T. blev oplyst om, at telefonsamtalen mellem ham og B. T.s journalist blev optaget, eller at B. T. agtede at bringe ethvert ord fra telefonsamtalen som citat. [Klager] har også klaget over, at B. T. ikke imødekom hans anmodning om at udelade visse spørgsmål og svar fra artiklen eller hans alternative anmodning om at citere ham for, at Udlændingenævnet ikke havde ønsket at besvare de af B. T. stillede spørgsmål.

Det følger af medieansvarslovens § 34, stk. 1, at massemediernes indhold og handlemåde skal være i overensstemmelse med god presseskik.

Pressenævnet bemærker herefter generelt, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe de samlede indtryk giver et retvisende billede. Citater og meningstilkendegivelser må imidlertid ikke bringes i en form, så det forvansker det fremførte synspunkt.

På baggrund af sagens oplysninger har Pressenævnet lagt til grund, at B. T.s journalist telefonisk kontaktede [Klager] med en forespørgsel om et interview. Det blev ved samtalestart aftalt, at [Klager] ikke ville udtale sig om konkrete sager, men han indvilligede i at forholde sig generelt til spørgsmålet om integrationsvurdering af børn. Det blev endvidere aftalt, at [Klager] ville få de relevante citater til gennemsyn. Efter interviewet fik [Klager] sine citater til gennemsyn. I den forbindelse anmodede han B. T. om at foretage den ønskede ændring af artiklen, hvilket B. T. ikke imødekom.

Nævnet har endvidere lagt til grund, at [Klager] ikke er fejlciteret i artiklen.

Det er Pressenævnets opfattelse, at en lydoptager i dag må anses for at være et almindeligt journalistisk arbejdsredskab, og at en person, som taler med en journalist, må være forberedt på, at samtalen optages. Idet [Klager] fra samtalestart var bekendt med, at han talte med en journalist, udtaler Pressenævnet ikke kritik af, at journalisten ikke oplyste ham om, at samtalen blev optaget.

Pressenævnet finder herefter, at det ligger inden for redaktørens redigeringsret, at B. T. valgte at gengive interviewet i et ”spørgsmål-svar”-format, ligesom nævnet ikke finder, at B. T. var forpligtet til på forhånd at orientere [Klager] herom.

Det er ikke dokumenteret over for Pressenævnet, at parternes aftale om, at [Klager] ville få sine citater til gennemsyn, ligeledes indebar en ret for [Klager] til at udelade visse citater eller til at trække sit samtykke om medvirken tilbage.

Pressenævnet finder, at det ligeledes ligger inden for redaktørens redigeringsret at vælge i hvilken udstrækning et interview skal gengives i en artikel. Idet det samtidig bemærkes, at artiklen ikke indeholder oplysninger eller udsagn, der kan være krænkende eller skadelige for [Klager], udtaler Pressenævnet ikke kritik af B. T. for ikke at have imødekommet [Klager]s anmodning.

Artiklens overskrift

[Klager] har klaget over artiklens overskrift.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at overskrifter og mellemrubrikker i form og indhold skal have dækning i den pågældende artikel, jf. punkt A. 6.

[Klager] har anført, at det i overskriften misvisende fremstår som om, at det er ham, der har udtalt følgende: "*Det er måske bare mig, der er dum?* ".

Pressenævnet finder, at det tydeligt fremgår af artiklen, hvad der er journalistens spørgsmål, og hvad der er [Klager]s svar, idet journalistens spørgsmål er markeret med fed, kursiveret skrift, mens [Klager]s svar indledes og afsluttes med citationstegn.

Udsagnet "*Det er måske bare mig, der er dum?* " fremgår i artiklen i forbindelse med journalistens spørgsmål "*Det er måske bare mig, der er dum? Jeg forstår simpelthen ikke det, du siger.* ". Overskriften har således dækning i artiklens indhold, hvor det samtidig fremgår klart, at udsagnet stammer fra journalisten. Pressenævnet udtaler ikke kritik.

Afgjort den 12. august 2019